

TIDEVARVET

Radikal politisk veckotidning.

REDAKTÖR:
Carin Hermelin.
ANSVARIG UTGIVARE:
Ada Nilsson.

Utkommer varje helg tirsdag.
Triedwaldsgränd 2, 3 tr., Stockholm. Tel. 20 48 42.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh.: Eva Andén.
Norrlindsgatan 18.
Tel. 75 75, 75 76
STOCKHOLM

Specialitet: Familje- och arvskaver Boutredningar och testamenten, förvaltningsuppdrag. Även skriftliga förfrågningar.

Advokat Hugo Lindberg

KUNSGATAN 6, STOCKHOLM
Tel. Växel: N. 333 15.

DOKTOR

Ada Nilsson

bortrest t. o. m. den 15 sept.

Allm. Barnbördshuset poliklinik

Alla vardagar 11—12 för huvudsakligt och dess sjukdomar och 14—14.30 för kvinnosjukdomar.

För medellösa kostnadsfritt, för andra mot erläggande av 2 kronor.

Stockholms stads Poliklinik vid Kornhamngatan 4

Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9—10 f.m.

För huvudsakligt och dess sjukdomar.

För medellösa kostnadsfritt, för andra mot erläggande av 2 kronor.

Professor Johan Almqvist

Nybgatan 7, Stockholm. Tel. 67 50 75

Mottagning: Måndag 10—11.1. Huds- och Könsjukdomar.

UPPLYSNING I AKTENSKA PLIGA OCH SEXUELLA FRÅGOR.

Alma Axelssons

FÖRLOSSNINGSHEM

LINNÉGATAN 19

Mottager inackord. Även för längre tid.

Tryggt och ögen. välsk. Tel. 778 24.

Har Eder dam- frisör Tidevarvet?

Centralbadets damfrisering

rekommenderas Tel. 23 35 35. Företagssk.

Henkels Kallutsperrmanent

med originallösning. Lada KLASS UTGÖRANDE. LÖSTA PRISER.

Garanti: Pengarna tillbaka om ej utförandet blir till belåtningsh.

Helga Nilssons Damfrisering FRIIDHEMSSG. 72, 1 tr., STHLM. Tel. 50 88 92.

Alimonda-Institutet

40-årig homeopatisk praktik.

Mottagning 11—2. Rådfrågning även per korrespondens. Begär prospekt och frågelista. Leg. läkare.

Address: Uppslagsat. 16, 4 tr. (hiss) Stockholm. Telefon 32 08 99.

Arbetarnas egen Tandklinik

Svevärdsgatan 42 (hörnet av Skånegatan).

Mottagningsstider: 10—3, 5—7. Tel. 41 61 24.

ALL SLAGS TANDVÅRD. Legitimerad tandläkare. Låga priser.

600 meter blekt Lakansväv,

128 cm. bred, prima, något solig, 80 öre, Oskarsons Lager, Kungsg. 70, Horsg. 8

Den 18 Aug. 1934.

I nödens stund.

Partiledarna ha talat! Hr Lindman talar om den socialistiska faran och försvaret. Samgående med nationella ungdomsförbundet och dess nazistiska fränder nämnde han ingenting om. Hr Hamrin förebrår Bondeförbundet att ha underhandlat med regeringen i stället för att endast ha gått i borgerlig samling, och Hr Pehrsson i Brastorp försvarar med frejdigt mod att man först hörsig för och sedan stannar hos den högstbidjande. Statsministern har hällit ett par anföranden, där han med kraft hävdar sin beredvilighet till samarbete med alla demokratiska partier. Han talar visserligen för det socialistiska systemet, som en framtidsutsikt, men betonar att statsinriparandet ej är ett självändamål utan att de personliga insatserna alltid komma att behövas. Även socialismen utvecklas och ändrar sina former. Statsministern framhåller, att den enskilda företagsamheten behöver icke nödvändigtvis ha det otyglade vinstbegäret som drivkraft. I detta måste alla instämma. På samma gång veta vi, att detta vinstbegär finns, och det åkallar samhällets skydd.

Intresset för valit varantart är och olika partiers utläggningar och försök att mistänkliggöra varandra tröttnar man på i längden. Men detta att få en verklig uppgörelse till stånd för företrädare av olika intressen angående förhållandena mellan enskild företagsamhet och statlig reglering, det är just vad som skulle behövas. Alla demokratiska partier önska lagbunden frihet, där är kärnan — må vara att sättet kan vara olika. Och man får ett starkt intryck av, att tiden gått många år framåt, sedan den nuvarande formen av parti-program och därmed följande valrörelser, uppfattas. I nödens stund, inför en värld som förlorat all besinnning och hotar att undertrycka alla mänskliga och samhällliga rättigheter, framstår kravet på samling.

Födelsekontroll under debatt.

(Forts. fr. sid. 1.)
kare eller sjukvårdspersonal för meddelandet av sådan upplysning. Även Frankrike har sin preventivlag, där önskar man för övrigt icke diskutera frågan. I Tyskland slutligen är rådräfningsbyråerna för sexuell upplysning under den nuvarande regimen stängda.

Det bör påpekas att man exempelvis i Italien tagit konsekvenserna av sin inställning emot födelsekontrollen genom att på olika sätt, delvis med tvångsåtgärder ifråga om arbetsfördelning, beskattning etc., söka uppmuntra familjebildning och barnalstring. Emellertid tyckas tvångsåtgärderna av olika slag icke ha haft åsyftad verkan, då den italienska statistiken ännu icke uppvisar några höjda födelseffror.

Något gemensamt uttalande från kongressens sida kunde med de vittskilda uppfattningar som förelåg icke komma till stånd. Men att diskussionerna trots detta vore både klargörande och värdefulla framgår av de uttalanden som några av kongressdeltagarna själva på vår anhängan gjort för Tidevarvet.

Dr Agnete Heise, Köpenhamn: De kvinnliga läkarnas organisation har praktiska uppgifter att fylla.

Dr Agnete Heise från Köpenhamn, ordförande i de danska kvinnliga läkarnas sammanslutning uttrycker sin stora tillfredsställelse med arbetet.

Även om det inte fattades någon resolution framgick dock den allvarliga önskan att varje land för sig grundligt övertänker dessa spörsmål — som ju inte äro något lekverk, säger dr Heise. Jag tror för min del, sägillikt beträffande Danmark, men efter vad det av anförandena framgick även för Englands vidkommande, att dessa frågor ha diskuterats så länge att man nu varit benägen att upphöra därmed. Inte för att man uppnått någon lösning av frågorna, men av ren

samling inte på grund av fruktan utan övertygelse. Tiden är för allvarlig för s. k. kohandel. Den borgerliga samlingsen borde också tillhöra det förgångna. Den är en utmaning till klasskamp och den botten i själviska intressen. Tiden är så allvarlig, att den ropar på en enad vänster. Här gäller demokrati eller icke demokrati.

trötthet. Det är därför av stort värde att diskussionen nu tagits upp på detta sätt av intresserade läkare.

Om man kan peka på några resultat? Ja, vad som kan komma ut av de nu förda diskussionerna är inte lätt att veta. Men som exempel på den internationella organisations arbete betygt vid föregående tillfällen vill jag påminna om den pristävlingen om en lättillgänglig upplysningskrift i de sexuella frågorna, som på initiativ av de svenska, danska och norska avdelningarna av de kvinnliga läkarnas internationella sammanslutning kom till stånd 1930 i Sverige och vars resultat blev de tre utmärkte små böckerna av doktorerna Gerda Kjellberg och Rut Grubb samt Tor Skredsvik. Dessa arbeten kan sägas vara en direkt följd — med olika mellanled — av Pariskongressen 1929 där frågan om sexuell upplysning diskuterades. För Danmarks vidkommande har saken haft en stor betydelse. Där fanns nämligen icke heller något större arbete av liknande slag, och man ville inte börja med att översätta en liten bok. Så hade tillkomsten av dessa små upplysningskrifter även det goda med sig att man på samma gång fick dr Alma Sundquists och dr Julia von Sneiders utmärkta handledning översatt till danska. Den har sedan använts i undervisningen av de kvinnliga studenterna.

Vad årets kongress beträffar, säger dr Heise, måste man ju säga, att det är storartat att den alls kunde bli — så som den politiska situationen förändrats sedan beslutet därom först fattades. Och jag vill till sist tillägga, slutat doktrinen, att den utomordentliga nar, som de svenska kollegerna givit åt Stockholmskongressens förhandlingar, borde förplikta till resultat. Det är icke möjligt annat.

Dr Dagny Bang, Oslo: De skandinaviska länderna förtjäna att få göra sig gällande.

Även dr Dagny Bang, den norska organisations ledare, är mycket nöjd med kongressen. Jag anser, säger dr Bang, att den återigen givit bevis på att det är mening med de kvinnliga läkarnas sammanslutning. Framförallt gläder det mig att de skandinaviska länderna nu ha fått ett så pass stort inflytande genom att både presidenten och en av vicepresidenterna i den internationella organisationen är nordiska läkare. Ty Norden har

i många fall kommit särskilt långt i fråga om de socialhygieniska spörsmålen. Och vi se med glädje fram emot nästa kongress, som skall hållas 1937 i Edinburg, slutar dr Bang.

Dr Zaida Eriksson, Helsingfors: Ett glädjande intresse för frågan om födelsekontroll.

I Finland finns ingen särskild organisation av kvinnliga läkare, men icke mindre är tretiofem av dessa tillhör dock den internationella föreningen. Bland dessa är dr Zaida Eriksson från Helsingfors, som för första gången deltagit i den internationella sammanslutningens förhandlingar.

Även dr Eriksson anser att det har stor betydelse för framtiden att just de socialhygieniska frågor, som nu stått på kongressens program tagits upp av kvinnliga läkare. Av särskilt intresse var den stora engelska delegationen på omkring femtio deltagare, idel framstående arbetande och väl införståta läkare med stor erfarenhet och allvarligt intresse för frågan om födelsekontroll. Därbland var särskild Dame McIlroy, professor vid gynekologiska och obstetriska kliniken i London, som utbildar kvinnliga läkare.

Fråga om den fysiska fostran, säger dr Eriksson, framträdde en viss skillnad mellan de sydliga och de nordiska länderna, och man kan nog säga, att Skandinavien här intar en viss rangplats. Det framgick av de på detta område mycket utförliga och intressanta rapporterna.

Dr From-Jørgensen, Köpenhamn: Sport under läkarkontroll är till nytta för friska kvinnor.

Rapportör för dessa frågor var bl. a. dr Gerda From-Jørgensen, Köpenhamn, som för Tidevarvet med några ord berättar om kongressens resultat på det området.

Det förelåg en egen upplattning om att sporten ingalunda är skadlig för kvinnorna, säger dr From-Jørgensen. Det är särskilt från Tyskland som man har statistik att peka på eftersom detta land är det enda som bedrivit undersökningar av vetenskapligt slag på detta område. Kongressen enade sig om ett uttalande där detta framhålls, samtligt som man underströk att viss läkarkontroll är nödvändig samt önskvärdheten av att läkarna i högre grad än hittills samarbete med dem som ha med ungdomens idrott och sport att göra. Särskilt önskvärd vore,

A.-B. Schreuder & Olsson
Agnegatan 34, Stockholm.
Tel. 53 12 49, 50 77 82.
ARBEJDETTEN:
Konstindustriella artiklar,
hjälpiga som hedersgråv
och sportpris. — Glasform-
mar, marsipanformar, pa-
tentörk m. m.

Lucks kaffe
"rom-rostat"

Bagarstugan

HORNIGATAN 37 Tel. Söd. 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 " " 73 37
GÖTGATAN 52 " " 333 90

Moderna Funkisfåtöljer

i crepe och mockaplysch kr. 55. Dusch-
teller fr. 25. Bäddschäslonger 38. Ligg-
fåtöljer i hudimit. 95. Sängar 9, madrasser
5. Plymadschatteler från 65, ek-
björk-, korgmöbler, korkmattor, tyger,
kast, stuvor, stoppnings. Realisation pågår,
reparationer, beställningar. Fabrikshöden,
Metargat. 6, hörn. Södermannsg. 57. Tel.
40 07 66, och Jungfru 7, Östermalin.

NYPONSOPPA
pa 10 minuter med
Novums Nyponmust
Delikat och billig sommarmat.

Bra och billigt ber Ni på
Frälsningsarméns Hotell
i Stockholm
Drottninggatan 66, tel. 23 27 75
Stilla och lugnt. God betjäning.

Kartritningskurs.

Vårkurs 15 jan. — Höstkurs 15 sept. Begär prospekt!
ANNA DAHLSTROM,
e. o. kansli skrivare hos K. Lantmätteristyrelsen.
Adr. Strymgsg. 47, 3 tr., Stockholm. Tel. 60 27 74 kl. 8—9 f. m.

Kursen

i tillskärning, sömnad och provning av
herr-, dam- och barnkläder. Se närmare i
begär prospect som skändes franko.
Aftonkurser börja den 17 september.

A.-B. Stockholms Tillskärareakademi

Drottning. 71 A. Stockholm. Tel. 21 33 10.
(Stätt understödd och inspekterad läroanstalt.)

Pappers-mönster, försedda med ovanstående varumärk, garanteras
för god passform och exp. omgående. Begär prislista!

HELSJÖNS BAD

behandlar speciellt REUMATISKA

sjukdomar, gikt, nervinflammationer o. neuralgier. Massage och inpackningar i moderna badavdelningar av speciellt inövade badsköterskor och sjukvårds-
mästar. Den höga barrskogsluffen har visat sig utöva ett välgörande inflytande på andningsorganen och nervsystemet. Rekreations- och viloplats. Utmärkt kök. Diet. Fullst. rättigheter. 1:a klass rum med centralvärme, varmt och kallt vatten. Hiss.

Medicinska förfrågningar besvaras av Dr Stig Kl:son Björkman, Helsingj, tel. Horred 4, och Dr Kl. Sveriges Kongress, Göteborg.

EN AV SVERIGES VACKRASTE PLATSER.
Öppet hela året. Begär prospect.
Belägen på gränsen Västergötland—Halland, 56 km. från Göteborg.

Storstrejksdrama i U. S. A.

De industriella återuppbyggnadsprogrammet i U. S. A. har bland många andra omvälvningar också den amerikanska samhället öga mot öga med ett stort, nytt och farligt problem: massstrejkernas. De strejker, som under innevarande sommar orolat befolkningen i olika städer likaväl som högsta ledningen i Washington, beteckna ett nytt skede på den amerikanska arbetsmarknaden. Skildringarna från San Francisco, Milwaukee och Minneapolis, där obetydliga arbetskonflikter växt ut till jätteaktioner för tidsigena rättigheter åt arbetarna, och där myndigheterna i sin ivrar att skydda arbetsgivarna gjort sig skyldiga till övergrepp och våldshandlingar, som för ett samhälle som t. ex. vårt svenska förefalla otroliga — dessa skildringar visa hur det amerikanska samhället nästan yrkats kastats in i nya situationer, där arbetarnas föreningsrätt och därigenom medbestämmanderätt över de industriella förhållandena är en av kärnpunkterna.

Nu är att märka, att dessa strejker ingalunda tillkommit uteslutande för att uppnå en obetydligt höjd timpenning eller förkortad arbetstid. Det är i stället ett slags motaktion mot den nya maktkoncentration, som tack vare de nya industrierna lagts i arbetsgivarnas händer. Och en solidaritetsförklaring med de linjer som samtliga föreningsrättens i Roosevelts program, inlesnande rätt för arbetarna till kollektivtval och ökat inflytande på arbetsförhållandena.

På sådana platser där arbetsgivarna lojalt följt de nya parollerna ha inga svårigheter yppat sig. Men där arbetsgivarna undandragit sig dessa förpliktelser och myndigheterna icke heller lagt två strån i kors för att genomdriva laglydnad, där ha arbetarna, besväma på den ofrivolva nya ekonomiska demokratin, beslutat ta saken i egna händer.

Hela problemet med sympatistrejker

säger där From-Jørgensen, att kvinnliga idrottsläkare tillätsas för den kvinnliga sportande ungdomen. I Norge har en sådan post nyligen inrättats. I Danmark har en liknande anordning på det livligaste anbefallts av ett antal manliga idrottsläkare.

Efter att ha besett en del sjukhus och andra sevärigheter i Stockholm med omnejd och efter några festliga sammankomster av ovanligt sympatisk, glad och kamratlig karaktär, Åtskilliga kongressen på lördagen. Några av deltagarna fortsatte för vidare studier till Finland och Sovjet-Unionen.

C. H.

och de arbetslösas paritagnad och inblandning kommer på detta sätt oförmedlat och tillspetsat inför den amerikanska rättsutspänsningens avgörande.

Strejken i Milwaukee bland arbetarna vid företag för elektriska järnvägar och belysning är mycket intressant i sammanhanget. Omkring två eller trehundra arbetare lämnade arbetet en regnig morgon — och innan någon visste ordet av hade den obetydliga strejken dragit 30,000 människor med sig och Milwaukee stod efter några dagar inför fullständig brist på elektrisk kraft. Arbetarna själva gick då med på arbetarnas krav på föreningsrätt, som tillförsäkrats dem enligt återuppbyggnadsprogrammet.

I San Francisco, som sedan veckor och månader kämpat med oroligheter var det sjömän och hamnarbetare som först tog till handling. Generalströjk proklamerades och några dagar i mitten på juli var all samfundslid, handel och produktion lamslagt i San Francisco. Inga bussar eller spårvagnar gingo, inga varutransporter utom mjölk- och brödvagnar, som fått särskilt tillstånd av strejkkommittén, inga bensationsturer voro öppna, inga affärer eller lunchställen. Ordningen var mösterrikt, ända tills några förestörare krossades ute i en förstörd. Detta blev anledningen till att de redan valda politiska styrelserna förubblades, lyfstrykorn mobiliserades och förbundstrupper stodo redo att på minsta vink tåga in i staden.

En uppgörelse skulle träffas och myndigheterna vidtog alla rätt och steg för att den skulle ske under fullständig terror. Arrest, prygel och sönderslagna ägodelar väntade de delaktiga, som till yttermera visso behandlades under ständigt hot från maskingevär. Fyra människoliv spilldes. På detta sätt har alltså paritagnandet från myndigheterna för arbetsgivarna skett.

Händelserna kommenteras med en viss bitterhet i The New Republic, som bl. a. skriver: Valet för myndigheterna tycks faktiskt snart vara tyllspäsat på följande oförankomliga sätt: Antingen ge arbetarna deras rätt eller skjuta ner dem.

Kristendom från japansk horisont.

Helt säkert är det många av dem, som på ett eller annat sätt kommit i beröring med den märklige japanske socialreformatorn, predikanten och skriftställaren Toyohiko Kagawa, som äro intresserade av att få lära känna honom närmare genom hans egna arbeten. På Dagens Bokförslag har nyligen utkommit en liten bok i svensk översättning, *Jesu religion*.

KARINA

SYSKOLA FÖR MODERN KLÄD- OCH LINNESÖMNAÐ SAMT MONTERING.

Kurser fr. 2-8 mån. o. 4 veckor. Høstkursen börjar 3 sept. Anmån. mot. dagl. 9-4. Begår prospekt. *Karin Nordeman*, Eriksbergsgatan 5, 3 tr., Stockholm. Tel. 10 81 87.

Vid Utteråsens Spådbarnsh. m.

UTTRAN (½ tim. resa fr. Ståhl), tel. Tumba 190, emottagas elever varje mån. (Praktisk och teoretisk undervisning (begäran till inträde i Svenska Barnsköterskeföreningen). Prospekt sändes på efterfråga.)

Stockholms Borgarskola

(Förmiddags- och aftonkurser.)
Rektors expedition, Kungstensg. 4, 2 tr., öppen 10-3; fr. 1 sept. 10-5 (Ård. 10-3). Tel. 23 01 13.
Språklinjerna. Nybörjarklasser, fortsättningskurser och konversationscirklar i tyska, engelska, franska, ryska, italienska och spanska. Ett gott tillfälle till fortsatta språkstudier efter realskolan eller 8-årig flickskola. Litteraturhistoria å förmiddagsst. Svenska (särsk. kurs för utlänningar), danska och norska. Tecknisk och vävning (Manda Björning).
Folkhögskolan: 1-årig huvudkurs å förmiddagsst jämte 2-årig fortsättningskurs.
Borgarskolans realskolekurs å aftonstid, 3-årig. Stenografi och maskinskrivning för skolans elever.
Föreläsningstjänsten: Från 1 okt. varje vecka föreläsningar i historia, geografi, filologi, litteratur- och konsthistoria samt språkföreläsningar på tyska, engelska, franska, italienska och spanska. — Litteratur- och musikfikat.
— Kinematografiska föreläsningar.
Inskrivningar fr. 27 aug. f. språklinjerna kl. 10,30-11,30 f. m. och 6-8 e. m.; i Folkhögskolan kl. 7-8 e. m. Läsningen börjar 3 sept.

Att resa.

(Forts. fr. sid. 1.)
formulerar sig ungefär så här: andra ha byggt och jag äcker. Columbus har upptäckt Amerika och jag fattig syndare får Amerikalijnen. Jag bara far. Den tanken eller tankar i den siljen gnaver tusenden av människor, själusköterskor, licentiat, järnarbetare, sömmerskor, kokor. De ha en sjuklig vördnad för utveckling som man gjorde köksten i att betrakta som en enkel och naturlig följdräcka ända från Rameses II, ända från Kolumbus. Både Rameses och Kolumbus skulle tacksamt ylla i sina gravar fall vi avskade oss denna hämmande vördnad, som hindrar oss att helt acceptera den dag som i dag är, den luft, den själ som i dag är.

Var inte så tacksam, goda medmänniska. Var inte så förfärligt tacksam mot kugguljiet. Själv är du (och undantagen äro få) en av de tallosa kuggarna. I allmänhet gör du innerligt väl till för dig. Låter du kulturer och tekniken överväljande och tynga dig på bli kultur och tekniken ett dunkelt men pågående kors som nedtyder ditt ursprungliga kända- och levande. Både kultur och civilisation kan då bli i sinnet förbannelse. Glöm aldrig att du är medborgare mer än historielär.

Detta gäller inte minst på resor, där tekniska vidunder skymta förbi och pocka på begärelse och där allsöns guider ropa ut allsöns underverk.

Se gärna underverken vid Nilen, vid Panama, vid Magnitogorsk, de äro mönster, äro imponens och äro nödvändiga; detta är rent saklig natur att veta. Det är också din plikt att bygga. Men större är kravet på andens, sinnets suverän trivsel, den rent mirakulösa potensen till klar personlig glädje. Låt ej överlasta dig. Låt ej belastas dig till bristning, förvirring, tvivel.

Den nuvarande kulturkrisen är innerst — den må uppträda än så förrivat,

än så dunkelt — en protest mot kulturrens och empirismens tyngande stoff. Relativism och sofistiker följa i dess släp: vem turnerar bäst den kroken tiden-runmet. Eddington och Jeans ha utan att vilja det gjort oss mycket ont med de eviga populariseringarna av astrofysiken. Den går helt enkelt ej att popularisera. Den är sträng och kalt vetenskap på observationsstatiet. För vanligt folk har kontentan av populariseringarna blivit denna: nu svävar åter allt; nu upplöser sig åter allt i dimman vadan och varhän. Katolicismen som alltid nog följer utvecklingen är inte sen att tacka ja till detta och repetera dogmerna.

I de striden är därför i dag inte längre en strid mellan religion och vetenskap. Den är i stället en strid mellan sinclag, mellan ebbelsträvan och dualism. Den striden försiggår som bäst, vilset, tölptigt och brutalt och hotar att låsa kommunikationerna med fullstrid och intresserid. Självbedriften läser från alla håll strömmarna. Här hjälper endast hjälp. Det hjälper inte med att förklara allt, eller med det eviga avritandet av kulturstruktur. Månkan har också rätt att trivas och ha marginal för ande, psyk, själ, lek; i annat fall blir civilisationen meningslös för anden och ni själv blir civilisationskreatur snarare än medborgare. Kravet på denna andighet, denna nya sensibilitet och lust för oss med naturövändighet över till kraven på den sociala omvandlingen av vår värld, till upprett mot historien.

Tänk på det då du sitter på tåg, i bil, på ett båtäck eller i en flygmaskin. Progabemet viker inte en sekund från din sida. Det följer dig och skuggar dig. Tidens problem. Det smyger in i din tanke i form av olust, du vet knappast varför. Även denna form av olust ha vi alltså att dras med på resorna: att värden inte är som den borde vara, rent socialt sett.

glatt humör
solskens-
lynne —
sa humor —
drack
kooperativas
kaffe

gröna cirkeln . . 3: 40 kg
bruna cirkeln . . 3: — kg

Resan är en dimension där man upptäcker nya sammanhang; och efter som man vid upptäckten av dylika alltid avslöjar något av sitt gamla värde och pinade jag, blir resan för många en avslöjningsprocess och en kris. Resan blir om den är hel en avklädare, en gud som dansar med oss och en predikare. (Att resa betyder jätakt och »gröa» London, »gröa» Paris, »gröa» Trosa, så reser den tomme, kanske någon gång också den olyckliga. Reser slott gör den stupide, den enbart jagkär. Av olika skäl äro vi hämmande resande. Med ohämmade menar jag därför inte folk som skulle resa ständigt på huvudet; jag menar tvärlinje folk som redan ha, eller striva att eråna, förmågan till ett klart sinnelut utan tryck, en öppen vilkorlös livstil.)

Hur många kunna konsten att resa? Låt oss lika väl ta saken i grund och fråga: hur många kunna konsten att leva, d. v. s. konsten att avlocka levandet trivsel? Denna problemfråga är av stor betydelse. Den gäller för alla människor; ty tyvärr är det ju så att flertalet människor ha mycket långt till Tipperary.

Till sist några ord om de professionella resekonstnärerna av olika typer och grader: resandets individualiser, resans trösklar och prima ballastor, som stickligt — ehuru ofta ansvarslöst — förstå konsten att dansa med gudarna. De blanda oss in sin resvana, sin reskonst, jag vet knappast någon vackrare syn än dessa resegenier. Den är de sprida är sällsamma och blanda sig närligt glad att de finnas. Inland gramlas detta något av en smånäpande avundsjuka över deras resurser, en känsla som kan anses naturlig i denna av motsättningar kressad tid och som lika naturligt därför praxar hin mot problemen som måste lösas, säger lösas, inte bara de tekniska i resningarna, som stickligt — ehuru ofta ansvarslöst — förstå konsten att dansa med gudarna. De blanda oss in sin resvana, sin reskonst, jag vet knappast någon vackrare syn än dessa resegenier. Den är de sprida är sällsamma och blanda sig närligt glad att de finnas. Inland gramlas detta något av en smånäpande avundsjuka över deras resurser, en känsla som kan anses naturlig i denna av motsättningar kressad tid och som lika naturligt därför praxar hin mot problemen som måste lösas, säger lösas, inte bara de tekniska i resningarna, som stickligt — ehuru ofta ansvarslöst — förstå konsten att dansa med gudarna. De blanda oss in sin resvana, sin reskonst, jag vet knappast någon vackrare syn än dessa resegenier. Den är de sprida är sällsamma och blanda sig närligt glad att de finnas. Inland gramlas detta något av en smånäpande avundsjuka över deras resurser, en känsla som kan anses naturlig i denna av motsättningar kressad tid och som lika naturligt därför praxar hin mot problemen som måste lösas, säger lösas, inte bara de tekniska i resningarna, som stickligt — ehuru ofta ansvarslöst — förstå konsten att dansa med gudarna.

Harry Martinson.

IDUN
ger Er varje vecka värdefulla tankar, god litteratur, angenäma föreläsningar och praktiska råd.
Läs IDUN

Kagawa

GER OSS SIN KRISTUSTOLKNING I EN NY BOK

Jesu religion

Dagens förlag har givit det svenska folket en stor skatt genom att till vårt språk översätta Kagawas bok »Jesu religion».

Det är djupt, värnadsfullt och skolut tänkande över de djupaste problemen i kristendömet som möter oss i dessa kapitel.
J. A. S. I. V.

Häft. 2:—, inb. 3:— i bokh. eller från DAGENS BOKFÖRLÄG

TIDEVARVET

Triewaldsgränd 2, 3 tr., Stockholm
REDAKTION:
Telefon 20 48 42. Mottagningstid 10-12.
EXPEDITION:
Telefon 20 48 42.
Kontorstid kl. 10-12 f. m., 1-4 e. m. Postgiron 1544.
PRENUMERATIONSPRIS:
För året kr. 6:— halvår kr. 3:25 kvartal kr. 1:75. Lösnummer 15 öre
ANNONSPRIS:
1 text 25 öre per millimeter.

Stadsmissionens Syateljé

Öppnar sina sjukkurser om 3 o. 9 månader den 1 september. Bostad för elev från läroverken kan ordnas. Särskilda anordningar för barn. Alla förläningar besvaras Birgerjarsg. 20, 4 tr., Stockholm. Tel. 20 80 58.

Rudolf Steiner-Skolan

Föreläsningar 17, Stockholm,
mottager flickor och gossar till de fyra första läsåren. Jämte vanliga skolämnen meddelas från början undervisning i tvänne främmande språk samt målning, musik och eurytmi.
Anmälningar under sommaren till fru Ida Ohman, Fryxellsgatan 3, 1 tr., tel. 20 52 08, efter den 4 sept. till skolan.

JAG VILL TWÄRTAS SNABBT OCH VALSÄR DÄRFÖR TILL

COHN'S
KEMISKA TVÄTT
Humlegårdsgatan 1-3. Tel. 67 55 44.
Observatoriegatan 12. Tel. 38 90 98.
Vattugatan 2. Tel. 10 77 72.

Fransk röst.

(Forts. fr. sid. 1.)

verlänat gentemot inflettet. Och man måste ge honom rätt i all del närifrån en sådant tron att irrationalismens djupaste teorier, Bergson, framgånget om den franska kulturs som nu hotas av den dyste Hoferezes just i namn av denna irrationalism, denna réala välsn.

En man som Jules Romains måste naturligtvis ställa sig frågan, hur det kan komma sig att socialismen, som dock länge varit en betydande själv politik, som det andliga makt i Europa, inte förut mått länks in de sureuropiska folken utveckling i rationella banor. Här är det möjligt att denna makt nu ligger så nära i spilloret och inte förmår bjuda något motstånd mot irrationalismen och dess två följeförteckningar: anarkin och diktaferan. Författaren till *Problèmes européens* synes vara bjudt att ge socialismens vetenskapliga teorier, marxismen, skaldes. Den teori har enligt honom framträtt under skenet av vetenskaplighet, och detta för den skull tycks förlita den idealiska lösningen (av fransk utveckling) som skulle ha kunnat ha bruk för även den borgerliga liberalismens teori var en ordet förmott teorin av vetenskaplighet: varigheten var den en trosartikel. Om den hade varit vetenskaplig, skulle den i likhet med andra vetenskapliga teorier ha kullkastats gång på gång av erfarenheten, det eget uppövis till nya teorier. Men marxismens ambition var inte varit den vetenskapliga: att redovisa och kullkasta tidigare teorier på grundvalen av nya erfarenheter och vetenskapliga fakta. Deras ambition har tyvärr varit att till varje pris, låt vara på bekostnad av erfarenheten, vidmålstålla doktrinen. På det sättet har teorin konserverat — med den varigheten för den krafter som fallit helt på sidan om den — och inte tagit någon befäring med. Av de vetenskapliga teorier — inom fysik, kemi, medicin eller biologi — som uppkommit vid samma tid som marxismen, äger ingen denna giltighet i dag — utom marxismen. Den har behållit vapnet helt enkelt emedan inga nya teorier funnits tillgängliga. Den spekulativa aktiviteten på det sociala tänkandes område har efter Marx varit nästan lika med noll.

En vetenskapligt tänkande, understött av experimentell erfarenhet, skulle för länge sedan ha upptäckt de brister som gjordes den marxistiska teorin oförenlig med varigheten. Man skulle bland annat ha upptäckt svagheten i den sakranta tesen om klasskampen — upplått inte såsom ett uttryck av vröde och ett explosivt skåpande av rättvisa, utan såsom en permanent metod. Denna marxistiska lära är benägen med det som är minst tillfälligt i den eviga gerramissen: korruption, despotism, samförlikning. Och det bygger på den tyska förutskriften att inga andra klasser än proletariet skulle hitta på att ta konsekvenserna av denna rena maktlös. Den var ett vapen i proletarietets hand så länge den gamla borgerliga klassen tillbakå av sina liberala idéer, sin humanism, så länge de maktägande vid varje konflikt framför allt ville undvika utgåendet av blod. Men hur kunde de marxistiska ledarna, som dock kände den moderna sålens maktressurser, inbilla sig att klasskampen, öppet driven till sin spets, skulle kunna stå på annat sätt än med ett sederlag för proletariet? Det behövdes bara att den här beträdnade medelklassen just för att komma upp till proletariet skulle bli svaget, och slaget nästan utan motstånd. De som själva ändat öberop sig på makt och materiella fäktå ha ingen rätt att betrakta sig som öberoplika då makt, härd och makt; vintts mot de själva. I den sgerriktia fascismen ser Romains ett fruktansvärt bakslag, men han är inte blind för att den också inrymmer positiva element, framför allt en vilja att värna sig av sin marxismens öppnbara felgrepp. Hans hopp är att de styrande i de länder som till såväl som i det diktatoriska kända läroden av den gymnasiska äktskändingshämning som bestämt den och söka sig fram till en nytes, en helt ny slyngs ordning: en demokrati som inte undergräver den sunda andliga hierarkin i samhället och som återställer till sin naturliga plats utan att överta individens frihet.

Vilka åsikter man än sällar här i dessa frågor låter man *Problèmes européens* med ett stort uttrytt. Det är en bok där synpunkterna öra nyanserade och där viljan att förstå och komma till insikt går framom viljan att upprätta som förtäknare. Sådana böcker öra till så äldres värdna i vår tid.

Hagar Olsson.

Före åskvädet.

Jag kom just från den fredliga öa Därute i husbandet, på vilken ligger naturvetenskaperna mera än alla sin förtä (finsat det verkligen inte några genneter och women bland kampen? efter det gjort att tillåta att fördriva naturvetenskaperna så att de öra till de öra genneter att öra omkring sig slöderlagna bestjar, konservatörer, papperspårer och annat.

Man kan inte alla fördriva sig över ågare av privatvårdens i skåderens öra kan tillräde för dessa örer. För sig så länge sedan brant en ö tack vare dessa kampens ovarsamt och oavsärlighet.

Öra öra därute på den lilla ön av det lilla djungla. Viltens livsgilde fyls man sig av, när man fri från sommarlister och kampare lugnt. Här ströva omkring i en jungfrulig natur och iakttaga vilka sällsamma spen — att få gå genom dotande skog, genom snalligt grönskande gräs öndet rådgåras lund, ångd. Och runt omkring detta underbara världsa lands. Man blir ständigt till ändat av denna fest i naturen, som tyvärr så snart är föbi. Över stigen sålörne i skogen skåder vidvintet upp sina grönskande kaståder. Förgråttmjörens vilga små blommar står näkt vid försvunnen och nickar vänligt mot vandraren. Över bergens öra himmelriktgråst med sina skåra pyra-

Et vetenskapligt tänkande, understött av experimentell erfarenhet, skulle för länge sedan ha upptäckt de brister som gjordes den marxistiska teorin oförenlig med varigheten. Man skulle bland annat ha upptäckt svagheten i den sakranta tesen om klasskampen — upplått inte såsom ett uttryck av vröde och ett explosivt skåpande av rättvisa, utan såsom en permanent metod. Denna marxistiska lära är benägen med det som är minst tillfälligt i den eviga gerramissen: korruption, despotism, samförlikning. Och det bygger på den tyska förutskriften att inga andra klasser än proletariet skulle hitta på att ta konsekvenserna av denna rena maktlös. Den var ett vapen i proletarietets hand så länge den gamla borgerliga klassen tillbakå av sina liberala idéer, sin humanism, så länge de maktägande vid varje konflikt framför allt ville undvika utgåendet av blod. Men hur kunde de marxistiska ledarna, som dock kände den moderna sålens maktressurser, inbilla sig att klasskampen, öppet driven till sin spets, skulle kunna stå på annat sätt än med ett sederlag för proletariet? Det behövdes bara att den här beträdnade medelklassen just för att komma upp till proletariet skulle bli svaget, och slaget nästan utan motstånd. De som själva ändat öberop sig på makt och materiella fäktå ha ingen rätt att betrakta sig som öberoplika då makt, härd och makt; vintts mot de själva. I den sgerriktia fascismen ser Romains ett fruktansvärt bakslag, men han är inte blind för att den också inrymmer positiva element, framför allt en vilja att värna sig av sin marxismens öppnbara felgrepp. Hans hopp är att de styrande i de länder som till såväl som i det diktatoriska kända läroden av den gymnasiska äktskändingshämning som bestämt den och söka sig fram till en nytes, en helt ny slyngs ordning: en demokrati som inte undergräver den sunda andliga hierarkin i samhället och som återställer till sin naturliga plats utan att överta individens frihet.

Vilka åsikter man än sällar här i dessa frågor låter man *Problèmes européens* med ett stort uttrytt. Det är en bok där synpunkterna öra nyanserade och där viljan att förstå och komma till insikt går framom viljan att upprätta som förtäknare. Sådana böcker öra till så äldres värdna i vår tid.

Hagar Olsson.

En kvinnors världsprotest mot kriget.

En storartad manifestation mot krig och fascism var, enligt dettagares utsaga, den kvinnokongress, som nyligen hölls i Paris — på initiativ av de kända frontkämparna i striden för frihet och rätt, Gabrielle Duchêne, från Frankrike, Charlotte Dupard, Irland, fra Sri Sri Sen, Kina, Sylvia Pankhurst, England, och Helene Stassowa, Ryssland, m. fl. Många av dessa namn stodo i förgrunden också vid den stora antikrigskongressen i Amsterdam för två år sedan och av allt att döma var Pariskongressen en liknande demonstration: Med starkt politiskt och starkt kommunistiskt inslag, en valdig församling av målmedvetna och kampmotvillda människor. Dettagarna tilltog sig till nästan kvinnor, samlade från alla världens länder. Från Sverige deltog bl. a. fröken Anna Lindhagen. En engelsk dettagare uttalande att The New Leader några personliga intryck av kongressdeltagarna och stannar särskilt inför Gabrielle Duchènes och Helene Stassowas intressanta och imponerande personligheter. Kongressens förlopp liknade en infanter, ställiga tal på maktiga protester, applåder, Internationella uttalanden av en masseresolution *Mot krig och Mot Fascism*.

En kvinnors världsprotest mot kriget.

En storartad manifestation mot krig och fascism var, enligt dettagares utsaga, den kvinnokongress, som nyligen hölls i Paris — på initiativ av de kända frontkämparna i striden för frihet och rätt, Gabrielle Duchêne, från Frankrike, Charlotte Dupard, Irland, fra Sri Sri Sen, Kina, Sylvia Pankhurst, England, och Helene Stassowa, Ryssland, m. fl. Många av dessa namn stodo i förgrunden också vid den stora antikrigskongressen i Amsterdam för två år sedan och av allt att döma var Pariskongressen en liknande demonstration: Med starkt politiskt och starkt kommunistiskt inslag, en valdig församling av målmedvetna och kampmotvillda människor. Dettagarna tilltog sig till nästan kvinnor, samlade från alla världens länder. Från Sverige deltog bl. a. fröken Anna Lindhagen. En engelsk dettagare uttalande att The New Leader några personliga intryck av kongressdeltagarna och stannar särskilt inför Gabrielle Duchènes och Helene Stassowas intressanta och imponerande personligheter. Kongressens förlopp liknade en infanter, ställiga tal på maktiga protester, applåder, Internationella uttalanden av en masseresolution *Mot krig och Mot Fascism*.

Viggyholmsveckan.

Nordisk Studieveckan på Viggyholm, in anordnad av Sverige-ingen i Den Internationella Högskolan, Högskolan, och Nordiska Folkhögskolan i Genes, öfverför avslutades den 8 augusti. I kursen deltog förutom elever från ovannämnda förbund ett stort antal utomresse, representerande skilda arbetsområden i Sverige, Norge, Danmark och Finland. Av de ca 80 deltagarna voro de kvinnliga kursdeltagarna i majoritetet bl. a. Därill hade kursen äran räkna flera av respektive föreläsare som deltog under större eller mindre del av veckan. En typisk organisation bidrog till allmets trivsel.

Det omfattande programmet rörde sig om ämnen *Europa av i dag* samt *Demokrati — diktatur*. *Demokratis försvår*, med ett stort antal utmärkt föredragsföreläsare. Föreläsningarna väckte det största intresset och voro i högsta grad berörande och stimulerande. Om någon föreläsning särskilt skänkte intresset, framträdde generalsekretären i Internationella Unionen, nobelpristagaren Jar. dr. Chr. Langes båda — i ordets verkliga mening utspalade — föreläsningar som utomordentligt värdiga. De blevo verkliga spökester, och dettaland med avseende på innehåll utan även på grund av det Langes starka personliga och hana lugna, vilhållnastade, men på samma gång uttrytt öppnande av framställningssätt av de olika ämnen. Emellia programmet ordinarie föreläsningar fingo kursdeltagarna tillfälle att ålbra förtroendefulla August Lindbergs intressanta utredning i koncentrerad form angående den svenska stogkindsrättis förändringar. Ett annat extranummer på programmet var rektor Per Sundbergs betydande redogörelse för Västmanlandens svenska konfessionella förändringar.

De vackra, vana sommargårdarna på Viggyholm med utflykter och uppträdanden, ha inlustrido på programmet emellia studier av de många problemen i ständes kurdeltagarna från Sverige, Norge, Danmark och Finland till samhörighet. Lösobets av inläsningar och deltagare från olika yrkesgrupper och många öra politiska åsikter som en röd tråd genom hela studieförloppet. A. E.

Djursholms Samkola.

DJURSHOLM

ERJUDER DE BAST ÖRDNADE SKOLEFÖRHÅLLANDEN. Snabbmatstia i olika delar av skolan. 5-8rigg realskola med examensart. *Reel- och lärolyngniam med skolansfört. 5-8rigg höskola med norskspråkiga klasserna. FRISKIT och STÄRKANDE FRILUFTSLIV I HÄRLIG NATUR. SÄKTA SKOLAVFOTTER.* LAGA SKATTOR. Välbehåna större och mindre tomtor och villor föreläsa. Län ordnas på förmåliga villkor. Hjälp med anskaffande av ritningar och byggnadsplaner. **DJURSHOLMS AKTIEBOLAG** Kontor: Slottet. (Stadens Fastighetsvärd). Tel. D. J. 327. *Visning av tomtor och villor på begravn. Aven söndagar.*

OLOFSSKOLAN

STOCKHOLM. Under Kungl. Skollstyrelsens insemde. PROGRAM. Koncentration i arbetet, självhärskamhet, samverkan mellan skilda ämnen. Stuten arbetsdag (barnens arbete i huvudsak förtagt till skolan), riklig tid till praktiskt arbete och friluftsliv. ELEVER motagare för nästa läsåret i småbarnsavdelningen (3-6-åringar), 4 förberedande klasser, 5-8rigg mellanklass samt rearing i 9-4-8rigg gymnasium. LOKAL: För 3-8 förberedande t. o. m. ring 1 *Malmstallsängsgatan 47*; för småbarnsavdelningen samt 1-2 och 2-8 förberedande *Väthållnången 106*. MOTTAGNING (Malmstallsängsgatan 47) vardagar kl. 11—11,30, kl. 11—11,30. Tel. 11 4420. GUSTAF MATSSON.

Franska Skolan

Döbelinsgatan 9. 7-åsigst läroverk för flickor m. 4 förbered. klasser. Kindergarten för gennar och flickor. Høstterminen börjar den 9 sept. 1934 kl. 10 f. m. Kindergarten börjar den 18 sept. kl. 10 f. m. Inträdesprövningar den 4 sept. kl. 10 f. m. Mottagningsstift. Från den 20 aug. till dagar kl. 11—12, utom lördagar. Tel. 20 78 11, 20 75 08.

REKLAM-KONST-SKOLAN

Utbildar: REKLAMTEKNARE, REKLAMTEKNARE, DEKORATÖRER och MODEKTEKNARE. *Nya kursar börja mnd. 3 sept. 1934.* Underledare utrop. härmed Edert prop. att såndas gratis o. portofr. **REKLAMSKOLAN** Vallgatan 20—22, STOCKHOLM. Tel. 10 39 90. Skolan har egen plattformredning.

Johanna Brunssons Våskola

Utbildar Vårdsläroarna o. Yrkesutvära o. håller kursen i Hemhövning. Kurser i praktisk Vårdning, i Vårter, i Mönsterriktning, i Västfärgning, i Föreläsning, i Textilkonstnärliga, i Bokljöring. — *Høstterminen 1934, 1 sept.—15 det. Stockholm, Kungsg. 7, 2 r. (hörn. av Vagagatan). Tel. 20 04 37, privat 11 33 63. — Prospekt. ALMA JACOBSON.*

Jakobsbergs Folkhögskola

börjar sin årskurs den 1 nov. Undervisningsomfattar om de vanliga folkhögskolämnen svenska, rikning, historia m. m. även psykologi, nationalekonomi med kooperativ, näringskunskap, bankkunskap, bokljöring, tyska och engelska. Även en högt läggande andra årläna föreläsning, koncentrerad främst på ett mindre antal samhällsvetenskapliga ämnen samt avsedd för elever, som genomgått någon folkskola eller eljest såg likvärdiga förutbildningar. Upplysningar hos föreläsaren, ämbets Jakobberg. KARL PETANDER, H. dr.

Elisabeth Östmans Husmoderskurs

Grundad år 1902. Høstkursen för unga, bild. flickor börjar den 3 sept. kl. 12 middag. Prospekt hos Upplysningar till Kårbarnskolan 42, Stockholm. Telefon 10 20 35. *Kortare och längre utbildningar.* GRETA ARNANDER GÄRDIN, KARIN WIDSTROM. Ex. skollskolläroarna, förutvarande lärarinnor hos fru Elisabeth Östman.